

ЛЬВІВСЬКИЙ НАУКОВИЙ ФОРУМ

МАТЕРІАЛИ

XIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПРАКТИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ

29-30 грудня 2024 року

УДК 005
ББК 94.3(0)

Практичні та теоретичні питання розвитку науки та освіти: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 29-30 грудня 2024 року. – Львів : Львівський науковий форум, 2024. – 102 с.

У даному збірнику представлені тези доповідей учасників XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Практичні та теоретичні питання розвитку науки та освіти», організованої Львівським науковим форумом. Висвітлюються практичні та теоретичні питання розвитку науки та освіти на сучасному етапі становлення, розглядаються сучасні наукові дискусії різних наукових напрямів.

Збірник призначений для студентів, здобувачів наукових ступенів, науковців та практиків.

Всі матеріали представлені в авторській редакції. Автори несуть безпосередню відповідальність за повноту, їх цілісність та дотримання норм академічної доброчесності.

ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ

Гала Лілія Олексіївна

*доктор фармацевтичних наук, професор
кафедри організації та економіки фармації*

Голєня Крістіна Петрівна
здобувач вищої освіти, б курс

*Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця*

ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ РИНОК ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ СИМПТОМАТИЧНОГО ЛІКУВАННЯ БОЛЮ У М'ЯЗАХ ТА СПИНІ

За даними Міжнародної асоціації вивчення болю, близько 64% населення світу періодично відчувають біль із різних причин, у той час як 10-55% страждають через хронічний біль. За інформацією Всесвітньої організації охорони здоров'я, біля 20% людей застосовують нестероїдні протизапальні препаратами (НПЗП) на регулярній основі, при цьому перевага за безрецептурними лікарськими засобами (ЛЗ) [1]. Відомо, що група «M01 Протизапальні та протиревматичні засоби» за АТХ класифікацією є лідером у структурі споживання в грошовому вимірі та має тенденцію щорічного зростання. Так, у 2023 р. обсяг аптечних продажів цієї групи збільшився на 29,5% порівняно з 2022 р., а в грошовому вимірі перевищив позначку 9 млрд грн [2].

У разі звернення споживача до аптеки задля симптоматичного лікування легкого й помірного болю у м'язах та спині фармацевт має виважено підійти до кожного пацієнта, надати певні рекомендації та допомогти обрати ЛЗ, крім випадків, коли необхідна консультація лікаря. Участь фармацевтів у забезпеченні фармацевтичної опіки в разі відпуску безрецептурних ЛЗ для населення регламентується відповідним протоколом фармацевта, затвердженим наказом МОЗ України від 05.01.2022 р. № 7 [3].

Мета роботи полягає в проведенні аналізу вітчизняного фармацевтичного ринку ЛЗ для симптоматичного лікування болю у м'язах та спині.

На підставі результатів маркетингового дослідження обрані ЛЗ (220 найменувань) було розподілено за АТХ класифікацією та виділено такі групи як анальгетики та антипіретики (11,8%), нестероїдні протизапальні та протиревматичні засоби (31,8%), НПЗП для місцевого застосування (26,4%) та інші засоби, що застосовуються місцево у разі суглобового та м'язового болю (30,0%). Аналіз ЛЗ за 4-5 рівнями АТХ класифікації свідчить про популярність ЛЗ окремих міжнародних непатентованих назв серед населення і відповідно серед підприємств-виробників, що призводить до надмірної конкуренції на фармацевтичному ринку (ібупрофен для системного застосування – 59 позицій, диклофенак для місцевого застосування – 40 позицій).

Отримані результати розподілу ЛЗ для симптоматичного лікування болю у м'язах та спині за наявними в продажу лікарськими формами свідчить, що переважна кількість ЛЗ –

це таблетки (27,3%), капсули (15,9%) та форми для місцевого застосування – гелі (26,8%), мазі (10,0%), розчини (12,3%). У меншій кількості на ринку представлені креми, настоянки, рідини, спреї.

За результатами розподілу ЛЗ для симптоматичного лікування болю у м'язах та спині за країнами-виробниками встановлено, що найбільші долі асортименту належать Україні (62,3%), Великій Британії (7,7%), Німеччині (6,8%). Загалом в обраній для дослідження групі частка ЛЗ вітчизняного виробництва становить 62,3%, а іноземного відповідно – 37,7%. Значну перевагу України можна пояснити наявністю на фармацевтичному ринку ЛЗ з однією міжнародною непатентованою назвою в одному дозуванні, що зареєстровані різними виробниками, наприклад: Ацетилсаліцилова кислота, табл. по 0.5 г (8 позицій); Анальгін, табл. по 0.5 г (6 позицій); Меновазин, розчин д/зовн. заст. (12 позицій); Спирт камфорний, розчин д/зовн. заст. (7 позицій) тощо.

Таким чином, слід зазначити насиченість асортименту безрецептурних ЛЗ для симптоматичного лікування болю у м'язах та спині на вітчизняному фармацевтичному ринку за складом, дозуванням та кількістю одиниць в упаковці, лікарськими формами, місцезнаходженням та іміджем виробника.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

2. Сурікова І. О., Карпушина М. О. Дослідження сучасних тенденцій споживання нестероїдних протизапальних лікарських засобів / II Міжнародна науково-практична дистанційна конференція, 2022. URL: <https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/27959/1/208.pdf>
3. Кірсанов Д. Аптечний продаж за підсумками 2023 р. Щотижневик АПТЕКА. 2024. № 01/02 (1422/1423). URL: <https://www.apteka.ua/article/684747>
4. Про затвердження протоколів фармацевта: наказ МОЗ України від 05.01.2022 № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007282-22#Text>